

BENGALEN—KØBENHAVN—RETUR

EN SORT BESÆTNINGS HÆNDELSER
UNDER DANNEBROG

Af

Kontorchef L. BIE

“Helsingør“ var Skibets Navn — men det var ogsaa det Hænest, det havde tilfælles med Byen. Det havde ikke hjemme dér, dets Sider havde næppe nogensinde skuret op ad Havnens Bolværk, men naar det fjernt fra Danmark viste sit Spejl, bragte dets blotte Navn Minder til Danske derude i Verden, Minder om Slottet paa Pynten, og dets Bastioner med Dannebrog paa Batteriet.

Det var en af Oceanets majestætiske Fugle, hvadenten det liggende for Anker lod sine tre slanke Master spejle ud over Gangesflodens Delta, eller det under Pres af hele sin Sejlmængde kastede Søerne tilside for sin skarpe Bov, medens den 140 Mand store Besætning hver især havde nok at tage Vare paa.

Vi er i Aaret 1794. Frankrigs Krigserklæring til England af 1. Februar 1793 havde ført de fleste af Europas Magter ind i Krigen, medens de Neutrale som sædvanlig strøg Gevinsten. Risikoen for de krigsførende Nationers Skibe var stor, og man arrangerede sig derfor i høj Grad med Afskibninger under neutralt Flag. Fra de danske Kolonier udrustedes i de Tider adskillige Ekspeditioner under Dannebrog, idet Forudsætningen tillige var, at Rederen og Føreren var danske, subsidiært Udlændinge med dansk Borgerskab.

Under disse Omstændigheder indtog „Helsingør“ i Foråret 1794 sin Ladning i den danske Koloni Frederiksnagore i Bengalen. Den virkelige Ejer var Englænderen George Tyler,

men som officiel Ejer indbetalte Stedets Chef, Ole Bie, inden Afrejsen 5003 Rup. i den kongelige Kasse, repræsenterende den paabudte Recognition. Ladningen var konsigneret til Duntzfelt, Meyer & Co. i København og bestod i de sædvanlige ostindiske Produkter, inklusive Salpeter.

Englænderne havde paa dette Tidspunkt forbudt Eksport af Salpeter paa ikke engelske Skibe, men ikke destomindre medførte „Helsingør“ 10000 Mau (1 Mau ca. 70 danske Pund) af dette under Krigsforhold eftertragede Produkt. Det danske Faktori, d.v.s. Dansk Asiatisk Kompagnis lokale Afdeling, som med Mistænksomhed og ikke uden Misundelse vogtede paa de partikulære Rederes Virksomhed, meddelte sin Direktion denne Nyhed, med Tilføjelse om, at det skete med det engelske Gouvernements Tilladelse. Dette var saa meget mere overraskende, som Faktoriet, der iforvejen havde Præference i den danske Salpetereksport, som kontrolleredes af Englænderne, og forinden havde opkøbt med kommende Lejlighed for Øje, saa sig nødsaget til at tilbagesælge Salpeteren til Englænderne, da „det engelske Gouvernement paa Calcutta endnu aldrig har gjenkaldt dets eengangtagne Beslutning“.

Senere kom Faktoriet dog paa andre Tanker og meddelte, at det engelske Gouvernement var uvidende om denne Udførsel, hvortil kom en Rapport fra en engelsk Spion i Frederiksnagore, Mr. Oakes, til det engelske Admiralitet. Denne Englænder, der som forgældet nød godt af den danske Asylret i Frederiksnagore, afslører i sin Rapport, som naturligvis ikke var beregnet paa at læses af Uvedkommende, hvorledes han ved Nat og Dag kontrollerer de Danskes Afskibninger, samtidig med at han venskabeligt omgaaes Chefen og de øvrige danske Embedsmænd.

Omsider var „Helsingør“ færdig til Afgang. Under Kapitajn Peter Erlandsen Hofgaards Kommando forlader det 800 Tons store Skib med sin store Besætning, hvortil kom et ikke ringe Antal Passagerer, og sin til 600000 Rd.s Værdi anslaaede Ladning, der var fuldt assureret, d. 22. Marts 1794 Bengalen, af Lodsens ledelse ud over de farlige Banker i Flodmundingen og ankommer d. 6. Juni til Bay False, Afrikas Sydspids. Blandt

de mange Skibe, som i Aaret 1794—95 anløb denne Plads, figurerer „Helsingøer“ med langt den største Besætning. Det næststørste havde 110 Mand, men de allerfleste langt færre. Den 1. Juli forlades denne „Forfriskningsplads“ og Kursen sættes Nordvest med København som Maal.

Den 19. September, da man var 60 Mil vest for Cap Vincent, Portugals sydvestlige Spids, mærkedes om Morgenen Røg. Der blev slaaet Hul paa det nederste Dæk, og Ilden fik nu Luft. Efter forgæves Forsøg paa at nedkæmpe Flammerne beordrede Kaptajn Hofgaard de to Baade hejset ud, bevæbnede sig og de øvrige Officerer, og fordelte Mandskabet saaledes, at alle de Hvide kom i Baadene, medens de Sorte blev efterladt, „da Baadene dog ikke kunde tage alle med“. Hvorledes de Sorte reagerede meldes ikke. Baadene satte fra, og man roede hele Natten, indtil om Morgenen et Skib kom i Sigte i en Afstand af ca. to miles. Det viste sig at være en Englænder paa Vej til Cadiz med Hvede. Han tog Folkene ombord tilligemed „sundry articles“, som var reddede, hvorpaa Kaptajnen sendte Officererne tilbage til Skibet med begge Baade for at redde de Efterladte. Skibet stod nu i lys Lue og Halvdelen af de Sorte, som var sprunget overbord, flød omkring paa Vraggods. Den største af Baadene blev fyldt med ca. 60 Passagerer, medens Officererne i den anden Baad atter satte Kursen efter det engelske Skib, hvor de blev taget ombord. I den paa Engelsk skrevne, af de Sorte afgivne Rapport, hedder det: „the small boat made the best of their way to the english Vessel, which reached her before the other could come up, and received them, that the large boat getting nearer to the Vessel, they fired upon her making sail and leaved them behind“.

Skibets Besætning var nu skilt i to Partier, hvoraf det ene, de Hvides, uvist hvornaar og hvorledes, naaede hjem, medens de Sorte og kulørte var overgivet til Skæbnen. Denne viste sig heldigvis gavmild i Skikkelse af en hollandsk Kutter, „Zumeeuw“ (Sømaagen), ført af Kaptajn Steward, som optog 106 Mand og førte dem ind til Madeira, hvor de ankom d. 26. September. Ikke en eneste dansk Officer eller Matros

var tilstede, som kunde tale de Skibbrudnes Sag hos den danske Konsul paa Stedet, James Ayres. Til Gengæld forstod han sig paa Sagerne, sørgede for Klæder til de halvnøgne Folk og den Mad, som deres Levemaade krævede. Ayres var netop samme Aar paa Anbefaling af Generalkrigskommissær John Brown i København blevet adjungeret Konsul Steenberg i Lissabon og var godt kendt blandt danske Søfarende.

Spisesedlen saa saaledes ud:

60 Mohrer pr. Dag til hver: 2 lbs. Ris, $\frac{1}{2}$ lb. Bacchalhão (Klipfisk). 4 lbs. Smør pr. Dag at dele mellem de 60, Salt og Peber efter Aftale.

34 Kristne:

1 lb. Biscuit og 1 lb. Kød i de 4 Dage om Ugen.

1 lb. Biscuit, $\frac{1}{2}$ lb. Flæsk, $\frac{1}{2}$ lb. Bønner i de 3 Dage om Ugen.

10 Matroser blev behandlet paa Hospitalet, 2 var antagelig døde.

Gennem det danske Konsulat i Lissabon havde Ayres faaet Meddelelse om, at den europæiske Besætning og Passagererne var landsat i Cadiz, men om den indianske Besætning vidste man dér kun, at den havde forfærdiget sig en Flaade „paa indiansk Maner“ og overgivet sig til Bølgerne, hvorfor man udbeder sig Underretning, saafremt de skulde drive iland paa Kysten af Portugal. Kaptajn Hofgaard havde tillige oplyst, at Duntzfelt, Meyer & Co. var ansvarlig for Mandskabet.

Ayres chartrede nu Brigantinen „Loraney“, Kaptajn John Gore af New York, for £ 1000 til at føre Mandskabet til Helsingør eller anden dansk Havn, med Ret til at anløbe London i 4 Dage. Sine Udlæg trak han paa Kommerce Kollegiet i København, medens Baaden, hvori de Reddede var ankommen, blev solgt paa Aktion.

Den 9. Oktober 1794 om Aftenen forlod Kaptajn Gore Funchal med sine 94 Mand, hvortil Antallet nu var svundet ind, og d. 4. November (altsaa omtrent 4 Uger efter) ankom han til the Downs, hvor han forblev de stipulerede 4 Dage under Forsyningen med Ris, Grøntsager og Vand. Der forestod nu en ikke mindre frygtelig Tur over Nordsøen. Afgangen

fandt Sted d. 8., men næppe ude af Kanalen mødte der ham et heftigt Uvejr. Hensigten var at naa Helsingør, men Stormen, som flængede Sejlene, i Forbindelse med høj Sø forhindrede ikke alene Navigationen, men forhindrede de Sorte i at koge deres Mad paa Dækket, hvortil kom en Kulde, som var ganske ødelæggende for de tyndt paaklædte og iforvejen kuldskeære Søfolk. Ganske ukendt med Kysten, og i 5—6 Dage ude af Stand til at gøre Observationer, lod Kaptajnen staa til og ramte Byen Tannanger i Nærheden af Stavanger, hvor han gik til Ankers d. 20. November.

Provianterings- og Rederifirmaet Jacob Kielland & Søn i Stavanger, som stod i nær Forbindelse med danske Søfartskredse, tog sig foreløbigt af Kaptajnen og hans sørgelige Forsamling. Men hvem skulde han henvende sig til? Der foreligger et Brev af 21. Novbr. fra Kielland til en Købmand Knud Christensen i København, som man beder henvende sig til „rette Vedkommende, Compagniet eller en Particulair“ om Forholdsordre.

En saadan var blevet nødvendig, fordi Kapt. Gore nægtede at opfylde den ham ifølge Certepartiet paahvilende Pligt at føre Mandskabet til Helsingør. Da tillige Duntzfelt nægtede at indlade sig paa noget Ansvar eller Risiko med Hensyn til de Skibbrudne, maatte Kommerce Kollegiet tage Affære. Det opfordrer Kielland til at paavirke Gore til at gøre sin Pligt og tilbyder, saafremt Besætningen landsættes i København, hvor Gore har større Udsigt til at opnaa Fragt, at betale ham en Ducør paa 150 Rdl. For en Sikkerheds Skyld forberedte man Magistraten i Helsingør paa denne Invasion, idet man bad den, enten uopholdelig at videresende Flokken til København, eller hellere erindre Kapt. Gore om de 150 Rdl. som vinkede forude. Omsider kom man da saa vidt, at Gore indvilgede i at afsejle til København; Besætningen havde imidlertid ladet høre fra sig ved en Deputation paa 8 Sorte, som forlangte varme Klæder, (en var allerede død af Kulde). Man forsynede dem saa med „Tøy Trøyer, grove Hoser og Huer“ og Skibet med Proviant, men i det afgørende Øjeblik blev Vinden kontrær, saa at „Loraney“ ikke kunde komme ud af Havnen.

Da kom som *deux ex machina*, ogsaa tvunget ind af Vejret, Skibet „Dronninggaard“, Kaptajn Hellesen. Det var paa 600 Tons, hed tidligere „Exeter“, og var af et engelsk Konsortium i Calcutta, ligesom „Helsingør“, konsigneret til Duntzfelt, Meyer & Co. Mod at Kosten blev betalt tilbød Kapt. Hellesen at tage de Skibbrudne gratis med til København, hvorefter „Dronninggaard“ afsejlede d. 28. Decbr. „med frisk og føyelig Vind“. 4 Mand var da saa syge, at de ikke kunde sendes ombord, 2 var døde og en Franskmand ønskede at gaa tilbage med Kapt. Gore — — alligevel blev der 91, som stævnedes ud til nye Fortrædeligheder.

Kapt. Gores Rolle var nu udspillet. Han returnerede til Madeira d. 20. Decbr. og forlangte hos Ayres Godtgørelse for 23 Liggedage, som han mente at være opholdt udover den i Certepartiet fastsatte Tid, hvilket ved Voldgift paa Madeira blev ham tilkendt med £ 4 pr. Dag.

Kommerce Kollegiet havde allerede i første Omgang vist sin gode Vilje. Det havde forberedt Ankomsten ved Forhandling med Admiralitets- og Commissariats Kollegiet om Husly i Barakkerne i Nyboder, det saakaldte „Grønland“, beliggende hvor vi idag ser Nyboders Kommuneskole. Admiralitetet var dog ikke tilsinds uden videre at imødekomme dette humane Forlangende. Tag, Vinduer og Døre var utætte, og skulde de gøres istand, maatte det ialfald være uden Udgift for Sø Etaten, ligesom der maa sættes Vagt for at forhindre Uorden. Den dygtige og indsigtfulde Kammerraad Schlegel, som forestod det ostindiske Fag i Kommerce Kollegiet, fik imidlertid ordnet det nødvendige, saaledes at alt var klappet og klart, da Folkene ankom. Admiralitetet havde leveret Bilæggerovne, Dækkener, Madrasser, Strømper, Sko og Støvler for 476 Rdl. Det var den tredje Iklædning paa denne Tur.

Endvidere var der truffet Aftale med Københavns Politimester Cold om visse Foranstaltninger, som bl. a. gik ud paa, at ingen maatte købe, tage i Bytte eller Betaling de for kongelig Regning til de Sorte givne Klædningsstykker. Skete det alligevel, skulde Genstandene afleveres uden Erstatning. Blev nogen af dem anholdt paa Gaden for Tiggeri eller anden Uorden,

skulde de forevise et Bliktegn, som var dem udleveret, til Adskillelse fra andre i Byen værende Indianere (det var dengang Mode for Rigmænd at holde sorte Tjenere), og derefter afleveres i Barakkerne til Afstraffelse der efter Politimesterens Afgørelse. Endelig var der truffet nogle Aftaler med Hensyn til Muhamedanernes Slagtemetoder og Ceremonier ved Dødes Begravelse.

Hvem skulde betale de stadig stigende Udgifter? Kommerce Collegiet henvendte sig naturlig først til Duntzfelt. Ikke Tale om. Firmaet havde allerede forhørt hos dets Korrespondent i London, som havde Kommissionerne for Skibets Redere, men man kunde ikke indlade sig paa nogensomhelst Udbetaling for Rederens Regning „i Henhold til den Fritagelse, som Loven i slige Tilfælde tilsteder Rederne, hvilke desuden lide alt for betydelige Tab ved denne Ulykke til at kunne bære nogen videre Udgift“.

Nu rører de Sorte paa sig. De sidder paa „Grønland“ og funderer, og naar flere funderer sammen giver det sig, som bekendt, tit Udslag i, at man danner en Komité. Her bestod den af Seron Abbas for Laskarerne (Matroserne), Havildar Natekan for Sipojerne (Soldaterne) og Jan Rodrigoo for Succani (Rorgængerne). Denne Komité gav Kammerraad Schlegel Fuldmagt til at paatale deres Ret, som skulde forfølges ved Prokurator Rasmus Lange overfor Engelskmanden Mr. Ray, logerende hos Traktør Rauch¹ i Vingaardsstrædet (Hjørnet af Laxegade, hed senere Hotel Tottenberg, senest Monopol).

Dette var et Slag i Luften. Sagsøgte hed ikke Ray, men Ryan, Philip Ryan, som senere fik dansk Borgerret og Borgerkab.² Han var ombord paa „Helsingør“ som Cargardør, og alle Prokuratorens Paastande om Erstatning, som grundedes paa den forkerte Opfattelse, at Ryan var Ejer, faldt derved virkningsløse til Jorden. Notarius publicus, Justitsraad Schmidt,

¹ Traktør Gottfried Rau købte efter Branden i 1795 det nuværende Hotel d'Angleterre af Geheimekonferensraadinde Jucl-Wind for 48000 Rdl. og paabyggede en Etage i 1800.

² Se Personalhistorisk Tidsskrift 1936, 3. Bind, p. 27.

som indfandt sig hos Rau, med Paastand om Betaling af Mand-skabets Hyre fra Afrejsen til Skibets Brand, samt Transport fra Madeira til København og tilbage til Bengalen, traf kun Pigen Marie, men hun kunde forsaavidt ligesaa godt være sagsøgt.

Kun det Offentlige, d.v.s. Kongen, og dette vil igen sige den ejegode Kronprins med det store Hjerte, vil kunne klare denne bekostelige Affære, men der var den ogsaa i gode Hænder.

Naar de Sorte ikke plødsede Tovværk, drev de omkring i Byen, og her var de Genstand for en Interesse, som undertiden kunde virke paatrængende. Der mangler da ejheller en „Affære“, som heldigvis blev kvalt i Opløbet.

„Opløbet“ fandt Sted Søndag d. 26. April 1795 om Eftermiddagen i Nyboder. Politiforhøret fandt Sted i Ulvegaden i Nærværelse af Schlegel og Translatøren Hr. Meldola. Francisco de la Cruz, 22 Aar, havde været i den katholske Kirke og fik derefter Trang til en Sopken i Beværtningen ligeoverfor Hjørnet af Borgergade og Ulvegade. Den ene blev til to, og de to til 4 á 5 Glas Brændevin sammen med nogle Kammerater, som derefter drev hjem til deres Barak. Lidt efter skulde de hente et Par Sko hos Skomageren ligeoverfor, men her kom de i Skænderi med denne. Skomageren brugte Næverne og smed de Sorte ved Haaret ud paa Gaden.

Der samledes naturligvis straks en Hob, hvorover den Sorte blev bange og hidkaldte nogle Kammerater. Med dem kom nu ogsaa Holmens Vagt til, som forsøgte at trænge ind i Barakken, hvor Modstanderne allerede havde forskanset sig. Under Haandgemænget havde en af de Sorte mistet sin Hue, og da han, i Fantasien udmalende sig, hvad Følgerne heraf kunde blive, ugenert erstattede den med en af Vagtens Kasketter, kom Følelsen af et Brud paa den militære Autoritet op i de gæve danske Gutter, og Spillet var gaaende. Der vankede braadne Pander, og ifølge Lægens Udtalelser var flere ret alvorligt saa-rede. Efter Vidneudsagnene maa man antage, at hele Postyret opstod af de Sortes Angst, medens Skomageren forøvrigt senere tilstod at have været beruset. Politimester Cold lod Sagen falde med den Motivering, at de Sorte havde faaet Straf nok ved de

Kvæstelser og betydelige Saar de havde faaet. Han begrundet Affæren med den Ringeagt, som Menigmand viser overfor dem, og dadler Vagtmandskabet, som ikke viste den Sindighed, man kunde vente.

I 4—5 Maaneder havde de Sorte nu været Pensionærer i København. Underhandlinger var ført med flere ostindiske Kaptajner, men ingen vilde frivilligt overtage nogen Risiko. Omsider kom man overens med Kaptajn Lay, en nylig nationaliseret Englænder, som baade var Fører og Reder af Skibet „Møen“. Han gik ind paa at give dem Kosten, medens den kongelige Kasse skulde betale Hyren. Antallet var efterhaanden svundet ind til 88, nemlig 41 Laskarer, 14 Sipojer, 20 Succani, 6 Topaser, 1 Kok og 1 Skræder, som alle gik med „Møen“, medens 5 Mand, som for Tiden var syge, senere afsendtes med „Prinsesse Frederica“. Da Kongen (Kronprinsen) ønskede, at „disse stakkels Folk skulde have en Gratifikation for deres Tab og Besværligheder“, fik de ekstra 2 Maaneders Hyre, hvorved de samlede Udgifter paa Madeira, i Norge og København kom op paa 14526 Rdl. Den 31. Maj 1795 afsejlede „Møen“ til Frederiksnagore, hvor Halvdelen af Hyren efter endt Rejse skulde betales.

For den betydelige Udgift, som her var paaført Statskassen, maatte man have Regres hos Rederen. I Kommerce Collegiet drøftedes Spørgsmaalet: Hyrekontrakten, hvorved Rederens Forpligtelser overfor Mandskabet maatte kunne bestemmes. Mandskabet paastod, at en Hyrekontrakt var oprettet, og at den fandtes hos Ryan, men i Forestillingen til Kongen hedder det, „at hverken Ryan eller Duntzfelt har været at formaa til at fremlægge en saadan, som utvivlsomt eksisterer“. Hvis denne var i Orden var Kaptajnen eller Rederen forpligtet til at sørge for Mandskabet og skaffe det ny Hyre eller Retur til Bengalen. Prokurator Weidemanns Henviisning til Lovens 4—4—8, som siger, at naar Skibet helt forliser, har Mandskabet intet at fordrø, faar Kommerce Collegiet til at indrømme, at Loven her har et Hul, som skal stoppes i Fremtiden ved passende Forholdsregler. Nu maa man tage Konsekvenserne og affinde sig med, at den ostindiske Fond foreløbig bærer Tabet. Mandska-

bet havde beklaget sig over, at de ikke, ligesom det til Cadiz indbragte europæiske Mandskab, havde faaet en Maanedes Hyre paa Rederiets Regning. Denne Klage støttede Kommerce Collegiet, hvorfor Gratifikationen blev udbetalt, dog saaledes at Halvdelen, 650 Rdl., skulde betales af Rederiet i Frederiksnagore.

Kongens Resolution faldt d. 29. Juli 1796:

„1 De 14526 Rdl. godtgøres den ostindiske Fond som en extraordinair Udgift af den Told, der indbetales i den kgl. Kasse af de fra Ostindien indkommende Ladninger.

2. Paa samme Maade bevilges Kammerraad Schlegel et Gratiale paa 200 Rdl. for at have ført Opsyn med de Sorte.

3. Vor Resolution af 13. Novbr. 1780 fornyes. Hyrekontrakterne i Indien skal oprettes saaledes, at man har lovlig Regres til Kaptajnen eller Reder. Søpas maa ikke udleveres til Kaptajnen før Hyrekontrakten er i Orden.

4. Med Hensyn til „Helsingøer“ i Særdeleshed skal Oberstlieutenant Bie som Commissionair for dette Skibs Expedition fra Bengalen under dansk Flag og Pas tilvejebringe Vores Casse Erstatning for 650 Rdl. D. C., som er her udbetalt til de indianske Matroser“.

Den 9. December 1795 lagde „Møen“ ind til Frederiksnagore, hvor den endelige Afregning med Mandskabet fandt Sted. Bie fralagde sig paa det bestemteste at have undladt Afslutningen af en Hyrekontrakt, „en saadan almindelig Regel og Paabud kunde aldrig være tilsidesat“. Den var blot ikke afsluttet med Superkargo Ryan, men med Kaptajnen, hvad der vel ogsaa var naturligt.

Om Sagen derefter blev forfulgt ved Afhøring af Kaptajn Hofgaard er ikke oplyst, ligesaa lidt det er lykkedes at fremskaffe Rapport af nogen Art om det i Cadiz landsatte Parti. At Sagen fik en for Statskassen saa alvorlig Følge, kan under ingen Omstændighed lægges Regeringen til Last. Ved Kabinetsordre af 30. Sept. 1780 og kgl. Resol. af 10. Novb. s. A. var alle de Forhold, som kom til at spille ind, forudset. Da det var forbudt at bemane Skibene med Matroser af krigsførende Nationer, var man henvist til de indianske. Netop af Hensyn til

disses liden Modstandskraft overfor det barske nordlige Klima, var det forlangt, at de danske Myndigheder i Indien skulde undersøge, paa hvilke Betingelser de var antagne, og om der var sikret dem Forsørgelse og Tilbagesendelse i paakommende Tilfælde. En verificeret Afskrift af Hyrekontrakten skulde udleveres til de Sortes Formand, Rederen skulde bindes til at sørge for Forplejning i København, Hjemrejse eller Hyre paa et tilbagegaaende Skib etc.

Alt var saaledes taget i Betragtning, og alligevel maatte man give op for det lille Hul i Christian d. 5tes Danske Lov 4—4—8.

K I L D E R, R I G S A R K I V E T

- Commerce Collegiet, Ostindisk Journal over indkomne Sager: 1794, Nr. 260, 278. 1795, Nr. 1—7—33—81—282—289. 1796, Nr. 150. 1798, Nr. 173.
- Forestillinger gjort af Commerce Collegiet: 30. Juni 1796. Kgl. Resolution herpaa: 29. Juli s. A.
- Ostindisk og Asiatisk Compagnie, Direktionens Arkiv: Breve fra Factoriet i Bengalen, 1794/223, 1795/224, 1796/225.
- Departementet for udenlandske Anliggender 1771—1848. Spanien II, Depecher 1794, Nr. 41.